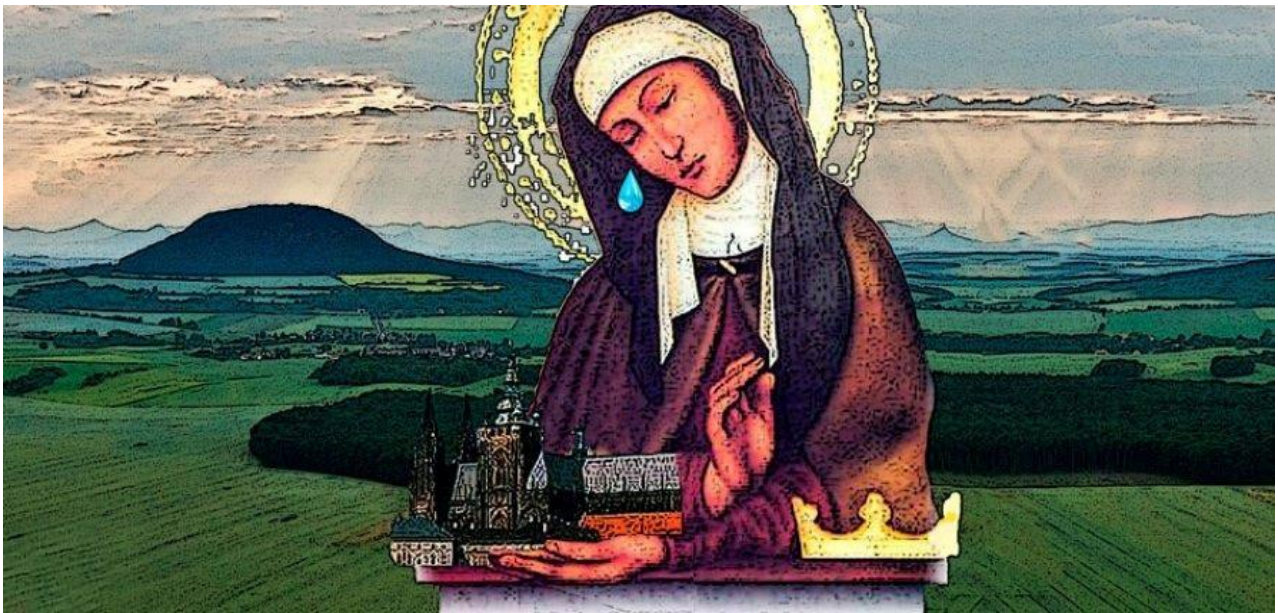

Princezna naděje: Svatá Anežka hýbe dějinami. Je podstatnější 12., nebo 17. listopad? Když žena založí mužský řád. Věrná Bohu a vlasti. Uctívána hned po smrti. Nejen zázraky. Záhada ostatků. A kdy bude v Čechách konečně dobře?

protiproud.info/duchovni-svet/6821-princezna-nadeje-svata-anezka-hybe-dejinami-je-podstatnejsi-12-nebo-17-listopad-kdyz-zena-zalozi-muzsky-rad-verna-bohu-a-vlasti-uctivana-hned-po-smrti-nejen-zazraky-zahada-ostatku-a-kdy-bude-v-cechach-konecne-dobre.htm

13. 11. 2022

Tisk článku

[Poslat e-mailem](#)

Petr Bahník připomíná úchvatnou ženu naší historie (i současnosti), která po boku sv. Václava shlíží i na současné protivládní demonstrace na centrálním pražském náměstí, jejíž svatořečení předznamenalo listopadový státní převrat v roce 1989, a která je mementem, že musí být v Českých zemích hůř, aby mohlo být lépe

Ve stínu propagandistických připomínek „sametového převratu“ zůstává jinévýročí, mnohem nenápadnější, ač svým způsobem důležitější: 12. listopadu uplynulo třicet tři let od svatořečení dávné české princezny, výjimečné ženy a legendární divotvůrkyně - Anežky z rodu Přemyslovců.

Autor:
Petr Bahník
Pedagog, publicista
Více o autorovi **ZDE**

Dějiny se zase po čase pohnuly...

Na počátku osmdesátých let dvacátého století se v Církvi začalo hovořit o Anežčině možném svatořečení. Někteří exiloví publicisté tehdy zmiňovali starodávnou pověst, podle které bude Čechům dobře tehdy, až se objeví ztracené Anežčiny ostatky. Mnozí pak s nadějí vyhlíželi nadcházející politické změny ve středovýchodní Evropě. Přišel rok 1989, a papež Jan Pavel II. prohlásil Anežku Přemyslovnu za svatou. Význam této události si uvědomovala dokonce i tehdejší komunistická vláda, neboť obřad přenášela i státní televize. Dějiny se zase po čase pohnuly...

Jenže co o této mimořádné „spoluobčance“ ze třináctého století vlastně víme? Narodila se jako nejmladší dítě krále Přemysla Otakara I. (1155-1230) a jeho druhé manželky, královny Konstancie. Pro svého pragmatického otce představovala jeden z vhodných nástrojů sňatkové politiky a státní diplomacie. Nejprve ji chtěl provdat za prince Jindřicha, syna císaře Fridricha II. Když tento záměr nevyšel, začal vyjednávat o sňatku s anglickým králem Jindřichem III., opět však neúspěšně. Co o otcových plánech soudila tehdy čtrnáctiletá Anežka, nevíme. Z jejích pozdějších životních kroků ovšem lze soudit, že situace, kdy byla předmětem politického smlouvání, ji nadšením nenaplňovala. Když po otcově smrti požádal o její ruku sám císař Fridrich II., zdvořile jej odmítla s tím, že se rozhodla pro duchovní život řeholnice.

Čtěte ZDE: Princezna ducha Anežka Česká: Inspirována svatou Ludmilou. Obě světice spojuje láska k Bohu a vlasti. Chudoba a odříkání snoubenky Pána Ježíše Krista

Zájem o duchovní záležitosti se u ní ovšem projevoval již od dětství. Přirozenou otevřenost duchovnímu životu v Anežce prohloubila výchova: Dětská léta trávila v klášterních školách u cisterciáček v Třebnici a u premonstrátek v Doksanech, kde se jí dostalo prvotřídního vzdělání. Zde také pocítila sympatii k tichému ústraní vzdálenému ruchu dvora a mocenských zápasů. Ostatně v řadách příbuzných měla několik příkladů žen a dívek, které se rovněž rozhodly pro zasvěcený život: teta Anežka, abatyše kláštera sv. Jiří na pražském hradě, a její dvě sestřenice Hedvika Slezská a Alžběta Uherská.

Nevidané: žena zakládá mužský řád!

Posledním motivem, který Anežku definitivně na její cestě nasměroval, byl rostoucí zájem o nový způsob křesťanské zbožnosti, prosazovaný Františkem z Assisi. Spočíval ve výzvě k prostému chudému životu a ke službě trpícím. Tyto ústřední prvky Františkova poselství dokázaly oslovit velkou část veřejnosti, včetně osob z nejvyšších společenských kruhů.

Také Anežka se jím cítila hluboce zasažena. Navázala korespondenci s Františkovou žačkou Klárou, a brzy přijala řádové roucho sester dodržujících pravidla Františkovy řehole. Výzva ke službě trpícím ji

dovedla k založení první české nemocnice (je tam dodnes) – špitálu při kostele svatého Františka na Starém městě pražském.

Jenže brzy se ukázalo, že k nemocniční práci a k ochraně špitálu před pobudy a lupiči je občas třeba síly mužských paží. Tehdy se Anežka odhodlala k neobvyklému kroku – založila mužský špitální a rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou, jehož bratři se zmíněných úkolů ujali. Je to jediný případ v církevních dějinách, kdy mužský řeholní řád založila žena, a zároveň jde o jediný církevní řád založený v našich zemích.

Čtěte ZDE: Velký národní svátek: Dorosteme ještě někdy smyslu světceho života a smrti? Dva druhy nepřátel včera i dnes. Pracujme pro budoucnost. Protiklad doby, v níž žijeme. Nelze rezignovat a mlčky souhlasit

Anežčin špitál nebyl v době jejího působení jen nemocnicí, plnil hned několik dalších funkcí. Byl útočištěm lidem bez přístřeší, domovem starcům bez rodinného zázemí i místem pokojného závěru života pro dlouhodobě nemocné. Nedaleký klášter sester klarisek, kde Anežka dlouhá léta působila jako představená, byl pak otevřenou náručí pro všechny hladovějící. Nejchudší lidé z celé Prahy docházeli denně do kláštera, kde se jim dostalo jídla a základního zabezpečení.

Technická úroveň zdravotní pomoci byla samozřejmě s dneškem nesrovnatelná. Anežka ji však doplňovala neúnavnou laskavou péčí, jež byla pro duše trpících lidí živou vodou a navracela jim jejich

lidskou důstojnost. Brzy se začaly šířit i zvěsti o zázračných uzdraveních, která Bůh skrze Anežku učinil.

Bohu a vlasti

Heslo křižovnického řádu jednoznačně vypovídá, komu má jeho služba patřit: *Bohu a Vlasti!* Také Anežka zůstávala i pod řeholním hábitem dcerou královskou, která si nepřestala být vědoma své odpovědnosti za osudy státu a českého národa. Ve svém klášterním „exilu“ si s jistým odstupem mohla dokonce některé problémy a potřeby země uvědomovat lépe než v rušném prostředí královského dvora.

Čtěte ZDE: [Láska k naší zemi: Bude nás vábit, až když ji ztratíme?](#)
[Společná řeč i společný duch. Máme vše, čeho je nám třeba.](#)
[Nevěrnost vlasti: Hrdelní důkaz nepravosti. Vydejme se na cestu s radostí, žízní a touhou](#)

Zásadním způsobem vstoupila na kolbiště dějin, když roku 1247 vypukl ostrý spor mezi tehdy panujícím králem, Anežčiným bratrem Václavem, a jeho synem Přemyslem, kterého chtěla část šlechty prosadit na trůn již za otcova života. Spor přerůstal v bratrovražednou domácí válku (v bitvě znepřátelených stran u města Mostu byli už i první mrtví). Anežka tehdy opustila ústraní kláštera a svým rázným i láskyplným přístupem oba usmířila, a zabránila tak katastrofě. Později, po smrti svého bratra, se stala

věrnou podporovatelkou a rádkyní mladému Přemyslovi, který se brzy proslavil jako Přemysl Otakar II., jenž z českého státu učinil středoevropskou velmoc.

Při svém synovci – i při své zemi – stála Anežka věrně i v dobách, kdy se válečné štěstí přiklonilo na opačnou stranu. Předpověděla smrt Přemysla Otakara II. na Moravském poli, když jí při modlitbě pod křížem v klášterní chodbě spadla do klína trnová koruna z hlavy ukřižovaného Krista. Důsledky královy porážky Anežka statečně snášela s českým lidem. Čechy, včetně hlavního města, byly tehdy obsazeny braniborským vojskem. To vyvezlo ze země veškeré zásoby potravin, takže vypukl hladomor, jaký neměl v našich dějinách obdoby. Středověcí kronikáři zmiňují, že mezi lidem docházelo z hladu k případům šílenství a kanibalismu. Ani v takové situaci ovšem nenechala Anežka brány kláštera uzavřít, a když sestry rozdaly všechno, co měly, dolehla bída i na ně.

Anežka česká, princezna z královského rodu, tak nakonec zemřela hladu, obklopena chudými v okupované milované zemi. Když se zanedlouho poté mraky nad českou zemí zase rozptýlily, přičítali to mnozí jejím přímluvným modlitbám.

Čtěte ZDE: Slova, která nezazněla: Nejde nám jen o materiální statky. Hodnotový a duchovní rozměr krize. Těch pět je tu od počátku s námi. Spolehněme na sílu, která vše přesahuje. Pak nezahyneme my, ani budoucí! A kdo jsou blaničtí rytíři?

Uctívání hned po smrti

V paměti národa zanechala Anežka vděčnou vzpomínku a prakticky hned po své smrti začala být věřícími uctívána jako svatá. K jejím horlivým ctitelům patřil Karel IV. i jeho matka Eliška Přemyslovna.

Církev se ovšem k této úctě stavěla zdrženlivěji. Zpočátku se čekalo na svědectví o zázracích, které se měly stát na Anežčinu přímluvu. Později se stal zase problémem fakt, že za husitských válek se ztratilo povědomí o místě jejího hrobu s tělesnými ostatky. Absence relikvií podle církevních zvyklostí zpochybňuje úctu k zemřelému jako ke světci, čímž se proces Anežčina svatořečení výrazně zkomplikoval.

Vlastenečtí kněží, členové řádu křižovníků a další ctitelé Anežčiny památky však ve svém úsilí nepolevili a stále znovu se snažili prosadit její prohlášení za svatou. V národě o této věci ostatně nebylo pochyb. Anežka byla jako svatá běžně zpodobňována na barokních obrazech i sochách. Nakonec se objevila i mezi čtyřmi stojícími světci na Myslbekově jezdeckém pomníku svatého Václava na pražském Václavském náměstí. Roku 1874 byla konečně uznána za blahoslavenou. Během dalších let pak byly evidovány nálezy několika zlomků z relikvií světice, pocházející z předhusitských časů.

Čtěte ZDE: Výkřik na duchovní poušti: Oživme ducha křížových výprav! Evropa přežila díky víře předků. Zrada duchovních autorit a kapitulantský dialog s ďáblem. Vzplanou ještě naše srdce?

Kdy bude v Čechách opravdu dobře?

Ty však lze jen s velkou nadsázkou vnímat jako objev jejích ostatků. Jako celek jsou stále ztraceny i přes pokusy některých hledačů vybavených moderními technologiemi. Zdá se, že ona hrst památek, i Anežčino svatořečení, jsou jen jakýmsi povzbuzením na cestě, zábleskem či příslibem oné prorokované šťastné budoucnosti.

Hledejme však na prvním místě co nejusilovněji to, co po princezně Anežce opravdu zbylo. Nikoli její osm set let staré kosti, ale především odkaz, kterým je ukotvenost v duchovní tradici, soucit s trpícími, ochota a připravenost pomoci a vědomí spoluodpovědnosti za osud státu a národa.

Až tento Anežčin odkaz konečně nalezneme a přijmeme, bude v Čechách opravdu dobře.

9P 7472813001/5500

**Obohatil Vás tento článek?
Chcete, aby Protiproud žil?
Kolik? To je na Vás. Děkujeme.**

**Údaje pro platby ze zahraničí:
IBAN: CZ485500000007472813001 SWIFT: RZBCCZPP**

QR Platba

[na hlavní stranu](#)

Tagy článku
